

Chemische producten

In 2010 verandert de etikettering !

Synthesedossier

ABVV Algemene Centrale
Samen sterk

Inleiding

Chemische producten zijn alomtegenwoordig en we komen er allemaal mee in aanraking, zowel als werknemer als consument.

Tot op heden werd de etikettering van de chemische producten op de Europese markt geregeld door de richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG tot wijziging van de verordening (EG) nr. 1907/2006.

Een nieuw systeem dat door de Europese verordening CLP (*Classification, Labelling and Packaging*) werd ingevoerd en in het Publicatieblad van de Europese Unie verscheen op 31 december 2008, zal vanaf 1 december 2010 verplicht van toepassing worden.

Concreet gezien betekent dit dat in de loop van 2010 de oude gevarenpictogrammen die voorkomen op de chemische producten geleidelijk aan zullen vervangen worden door nieuwe.

Bedoeling van dit dossier van de Algemene Centrale is om u te informeren over de regels en de betekenis van het nieuwe etiketteringssysteem. Tevens zullen wij de nieuwe pictogrammen ontleden.

Het is van het uiterste belang dat u zich voorbereidt op deze veranderingen. Uw gezondheid en veiligheid staan immers op het spel!

Bij de overschakeling naar het nieuwe systeem moeten er een aantal deadlines voor ogen worden gehouden. De leveranciers kunnen dit systeem eventueel versneld invoeren.

Een dubbele etikettering van de producten is bijgevolg uit den boze.

De veiligheidsfiches daarentegen zullen 2 indelingen moeten vermelden tot het wijzigingsproces achter de rug is.

Het is bijgevolg cruciaal dat de werknemers zo snel mogelijk worden ingelicht over de betekenis van de nieuwe etiketten.

De Algemene Centrale ABVV

Inhoudstafel

1. Het oude etiketteringssysteem
2. Wat verandert er?
3. De deadlines
4. Nieuwe gevaren geïdentificeerd
5. Nieuwe pictogrammen

1. Het oude systeem

In het oude systeem waren er 10 LOGO'S met elk een eigen symboliek en specifieke betekenis m.b.t. de risico's voor het milieu, de veiligheid en de gezondheid van de mens. De meeste werknemers, net zoals een groot aantal consumenten, waren al gewend aan deze informatie die vermeld staat op de chemische producten in omloop.

Giftig (T)	
Zeer Giftig (T+)	
Schadelijk (Xn)	
Ontploffbaar (E)	
Licht ontvlambaar (F)	
Zeer licht ontvlambaar (F+)	
Oxiderend (O) (brand-bevorderend)	
Corrosief (C)	
Irriterend (Xi)	
Gevaarlijk voor het milieu (N)	

De gevarensymbolen zijn in zwart gedrukt op een oranje achtergrond (art 8 § 1 KB 24.05.1982).

2. Wat verandert er?

CLP, de nieuwe Europese verordening over de etikettering en verpakking van chemische stoffen, heeft de vroegere Europese richtlijnen ter zake opgeheven.

« CLP » is het Engelse acroniem voor « Classification, Labelling and Packaging », wat wil zeggen « indeling, etikettering en verpakking ».

Deze verordening zal de nieuwe regels vastleggen inzake indeling, etikettering en verpakking van de chemische producten, zowel **voor de werknemers als voor de consumenten**.

De « CLP-verordening » introduceert ook een nieuwe terminologie. De term « **stof** » blijft behouden, maar de term « preparaten » wordt niet langer gebruikt en vervangen door « **mengsels** ».

Onder **stof** verstaat men een product dat slechts een chemische formule bevat;

Onder **mengsel** verstaat men een product dat is samengesteld uit verschillende stoffen die, door het samensmelten van hun respectieve chemische bindingen, nieuwe risico's kunnen veroorzaken.

3. De deadlines

Het is belangrijk te weten dat, zoals bij elke Europese Verordening, en hierin schuilt het verschil met een Richtlijn, de « CLP » geen omzettingstekst nodig heeft in de Lidstaten en op dezelfde wijze wordt toegepast in de 27 landen van de Unie.

De verordening is dus van kracht geworden op **20 januari 2009**.

Op die datum was het mogelijk de nieuwe etikettering van de producten te vervroegen, **aangezien een dubbele etikettering VERBODEN is**.

1 december 2010 : verplichte toepassing van de stoffen. Verplichte vermelding van de 2 indelingen op de veiligheidsfiche. Mogelijkheid om een vrijstelling te bekomen voor de nieuwe verpakking en etikettering van alle stoffen die voor die datum op de markt werden gebracht **gedurende 2 jaar**.

1 december 2012 : einde van de vrijstelling voor de **stoffen**. Alle stoffen moeten vanaf die datum een nieuwe verpakking en etikettering hebben.

1 juni 2015: Toepassing voor alle "mengsels" en begin van de vrijstelling herverpakking en vernieuwing etiketten. Vanaf die datum mag de veiligheidsinformatieblad van de "stof" enkel nog de nieuwe classificatie vermelden.

1 juni 2017: Einde van de laatste vrijstelling. De oude wetgeving zal dus volledig vervangen zijn.

Ter herinnering! Aangezien de leveranciers mogen kiezen om nog vóór de deadlines over te gaan naar de nieuwe etikettering, is het belangrijk dat de werknemers zo snel mogelijk opgeleid worden voor het lezen van de nieuwe pictogrammen.

4. Nieuwe gevaren geïdentificeerd

De "CLP"-verordening bepaalt 28 gevarenklassen.

Gevarenklassen CLP-verordening

Fysieke gevaren

- ontplofbare stoffen
- ontplofbare gassen
- ontvlambare aerosolen
- oxiderende gassen
- gassen onder druk
- ontvlambare vloeistoffen
- ontvlambare vaste stoffen
- zelfontledende stoffen en mengsels
- pyrofore vloeistoffen
- pyrofore vaste stoffen
- voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels
- stoffen en mengsels die in contact met water ontvlambare gassen ontwikkelen
- oxiderende vloeistoffen
- oxiderende vaste stoffen
- organische peroxiden
- stoffen of mengsels bijtend voor metalen

Gezondheidsgevaren

- zeer vergiftig
- huidcorrosie/irritatie
- ernstig oogletsel/oogirritatie
- sensibilisatie van de luchtwegen of van de huid
- mutageniteit
- kankerverwekkendheid
- voortplantingstoxiciteit
- specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling
- specifieke doelorgaantoxiciteit bij herhaalde blootstelling
- aspiratiegevaar

Milieugevaren

- aquatisch milieu
- gevaar voor de ozonlaag

5. Nieuwe pictogrammen

Kader 2 - Nieuwe gevarenpictogrammen	
Huidig pictogram	Nieuw pictogram
 Explosief	 Explosief
 Oxiderend	 Oxiderend
 [zeer]licht ontvlambaar	 Ontvlambaar
 Milieugevaarlijk	 Gevaarlijk voor aquatisch milieu
 Bijtend	 Corrosief
 Giftig	 Giftig
 Schadelijk	 Irriterend, sensibiliserend, schadelijk
	 Gassen onder druk
	 Lange termijn gezondheidsgevaarlijk

Bijkomende informatie op de website van de Franse INRS:

<http://www.inrs.fr/focus/nouveletiquetage.html>